

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ghenadie Plămădeală, Victor Burduh,
Nicolae Craiu,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugărenu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2022, în privința inculpatului

Railean Sergiu XXXX,

anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoriei Chișinău din 17.08.2018, în baza art. 192¹ alin. (1), 199 alin. (1), 264¹ alin. (4), 312 alin. (1), 84 Cod penal la amendă în mărime de 1050 unități convenționale.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 24.07.2018 – 11.04.2019,
instanța de apel 11.12.2019 – 12.02.2020,
instanța de recurs: 14.05.2020 – 03.11.2020,
instanța de apel 09.02.2021 – 19.05.2022,
instanța de recurs: 19.07.2022 – 16.01.2023.*

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 11 aprilie 2019, Railean Sergiu a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare, art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 5 ani închisoare și art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 8 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 8 ani și 6 luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, *prin adăugirea pedepsei* neexecutate aplicate potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău din 17.08.2018, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani și 6 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1050 unități convenționale, 52.500 lei, cu executare în penitenciar de tip semiînchis din 11.04.2019, cu includerea termenului arestării preventive de la 16.07.2018 până la 11.04.2019.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Railean Sergiu, la 30.03.2018, în perioada de timp între orele 24:00 - 01:00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, prin înțelegere prealabilă, împreună și de comun acord cu Danu Igor, materialele în privința căruia au fost disjuse în procedură aparte, aflându-se la stația transportului public situată pe str. Ion Creangă, 74/1, mun. Chișinău, s-au apropiat de Spinei Valentin, l-au stropit cu sprej lacrimogen pe față, provocând lui dureri fizice, iar apoi din buzunarele hainei lui Spinei Valentin i-au sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Asus” cu cartela SIM XXXX la prețul de 3000 lei, portmoneul la prețul de 1000 lei, în care se afla buletinul de identitate pe numele lui Spinei Valentin, un card bancar emis de BC „Moldova Agroindbank”, bani în numerar în sumă de 680 lei, după care au părăsit locul săvârșirii infracțiunii deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate Spinei Valentin daună materială considerabilă în sumă totală de 4680 lei.

Tot el, la 06.05.2018, în jurul orelor 22:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane printr-un atac, acționând cu intenție directă, prin înțelegere prealabilă, împreună și de comun acord cu Stratieva Veronica și Danu Igor, materialele în privința cărora au fost disjuse în procedură aparte, l-au urmărit pe Cușnir Vitalie până la intersecția străzilor Ion Aldea-Teodorvici și Ion Pelivan, mun. Chișinău, unde l-au înconjurat și Danu Igor i-a aplicat o lovitură în regiunea capului cu o sticlă pe care a pregătit-o din timp, apoi Railean Sergiu i-a aplicat multiple lovituri cu picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii ale integrității corporale, iar apoi Stratieva Veronica, acționând conform planului elaborat din prealabil și continuând acțiunile lor comune din buzunarele de la haina lui Cușnir Vitalie i-a sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” cu IMEI nr. XXXX și IMEI-2 nr. XXXX în care era instalată cartela SIM XXXX la prețul de 3000 lei și bani în numerar în sumă de 2000 lei, după care Railean Sergiu împreună cu Stratieva Veronica și Danu Igor au părăsit locul săvârșirii infracțiunii deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate Cușnir Vitalie daună considerabilă în sumă totală de 5000 lei.

Tot el, la 13.07.2018, orele 23:00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție 3 directă, aflându-se pe str. N. Titulescu 16, mun. Chișinău, sub pretextul de a efectua un apel telefonic a solicitat de la Salcuțanu Valeriu telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3” cu nr. IMEI XXXX la prețul de 3500 lei, după care a început să fugă de la locul comiterii infracțiunii, ignorând cerințele lui Salcuțanu Valeriu de a restitui telefonul, deposedându-l astfel în mod deschis de acest bun și cauzându-i părții vătămate Salcuțanu Valeriu daună considerabilă în valoare de 3500 lei.

Instanța a reținut că inculpatul nu și-a recunoscut vina și a declarat că în noaptea de 06.05.2018 împreună cu Danu Igor și Stratieva Veronica au stat într-un bar, în care se afla și Cușnir Vitalie, care dormea la o masă. Când barul s-a închis, ei au ieșit în stradă, iar barmanul l-a scos pe Cușnir afară. Stratieva s-a apropiat de Cușnir și au vorbit ceva. Danu Igor s-a pornit spre Cușnir și l-a lovit cu o sticlă peste cap. Când Cușnir a căzut jos, Danu a început a sări peste acesta cu picioarele. El a strigat la Danu să-l lase pe Cușnir în pace. Danu și Stratieva l-au buzunărit pe Cușnir. A doua zi Stratieva a vândut telefonul mobil luat de la Cușnir. El nu a știut de intenția lui Danu de a-l lovi pe Cușnir, de a-i sustrage telefonul, nu a participat la sustragerea bunurilor acestuia.

Totodată, vinovăția inculpatului este dovedită integral prin probele administrate, inclusiv:

declarațiile părții vătămate Cușnir Vitalie că, la data de 06.05.2018, seara, a intrat în barul de la stația „Cinematograful Flacăra”, unde a făcut cunoștințe cu Stratieva. Au consumat băuturi alcoolice până la orele 22:00. După, aceasta l-a chemat în ospeție, spunând că locuiește în apropiere. Când au ieșit afară, ea a vorbit la telefon cu cineva. El a auzit cuvintele „Hai davai”. Au mers spre casele de locuit cu 5 etaje aproximativ 100 m, apoi cineva l-a lovit în regiunea feței cu un obiect greu. A căzut jos și a simțit prin haine cum i-au sustras banii în sumă de 2000 lei și telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3” la prețul de 3000 lei, în care era activă cartela SIM. Consideră că doamna a pus la cale infracțiunea, deoarece el comanda pentru amândoi pahare cu coniac și ea a văzut că avea bani la el. Iar, prin acel apel telefonic, s-a înțeles cu altă persoană ca să îl atace și să-i sustragă bunurile;

declarațiile martorului Biciuc Dorian că, activa la buticul de reparație a telefoanelor mobile de pe str. Mitropolit Varlam. La începutul lunii mai 2018, de la o domnișoară a procurat un telefon mobil de model „Samsung GT J320”, la prețul de 1000 lei. Domnișoara i-a comunicat că telefonul îi aparține surorii sale, care nu mai are nevoie de dânsul, i-a prezentat buletinul său de identitate, pe care l-a fotografiat. Peste câteva zile, de el s-a apropiat inculpatul care l-a întrebat dacă a procurat un telefon mobil de la o doamnă. El a confirmat. Peste două zile, a venit poliția și a ridicat telefonul, care s-a dovedit a fi furat. El a prezentat poliției copia buletinului de identitate a domnișoarei de la care a procurat telefonul mobil;

procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectului din 16.05.2018 și 18.05.2018, prin care de la Biciuc Dorian a fost ridicat și examinat telefonul mobil de model “Samsung Galaxy J3”;

procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 29.05.2018 - telefonului mobil de către partea vătămată Cușnir Vitalie;

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 29.05.2018 - prin care Cușnir Vitalie l-a recunoscut pe Danu Igor ca persoana care l-a agreat;

procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.05.2018 - prin care Cușnir Vitalie a recunoscut-o pe Stratieva Veronica;

raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. XXXX din 31.05.2018 prin care la partea vătămată Cușnir Vitalie au fost depistate vătămări corporale medii;

declarațiile martorului Danu Igor că, la 06.05.2018, seară, împreună cu Railean Serghei și Stratieva Veronica au mers la barul de la stația „Cinematograful Flacăra”,

unde au consumat băuturi alcoolice în. Railean Serghei l-a văzut în bar pe Cușnir, care era în stare de ebrietate avansată și dormea cu capul pe masă. Railean Serghei i-a zis lui Veronica Stratieva „ia ce jertvă”, spunându-i că el îl va scoate afară, iar ea să comunice cu acesta și să vadă dacă are ceva bunuri, sau bani. Railean Serghei a exclamat de ce în bar doarme pe masa o persoană aceasta în stare de ebrietate și cineva l-a scos pe Cușnir afară. Veronica s-a apropiat de el și au discutat. Cușnir a arătat că are bani și comanda pentru Stratieva băuturi alcoolice, consumând amândoi alcool în timp de aproximativ 1 oră. Ulterior, Veronica i-a propus să plece la ea acasă ca să întrețină raport sexual. După, Veronica i-a făcut dânsului și lui Serghei semn cu mâna și s-au pornit spre str. Teodorovici. El cu Railean, reacționând la acel semn, a luat sticla cu vodcă care o serveau la masă și au început să meargă din urma lor. Veronica și Cușnir s-au oprit și vorbeau ceva, el l-a lovit pe Cușnir cu sticla de vodcă în partea dreaptă a capului. Acesta a căzut jos la pământ și a întrebat pentru ce l-a lovit, la care Railean i-a spus „amuș îți arăt pentru ce” și a început să-l lovească cu picioarele. Veronica i-a spus că ajunge și a început să-i umble prin buzunarele lui Cușnir. Ulterior, în trei s-au deplasat la o gheretă 24/24 unde au cumpărat băuturi alcoolice. Veronica i-a zis că a sustras 1400 lei și pe acei bani au cumpărat băuturi spirtoase. Pe drum Veronica l-a întrebat pe Railean unde este telefonul pe care l-au furat. Railean l-a scos din buzunar și a zis „e la mine”. În următoarea zi au plecat la „Piața Centrală” în trei. Railean nu avea buletin de identitate și a chemat-o pe Stratieva care, având buletinul de identitate asupra ei, l-a prezentat unei persoane, cărei i-a vândut telefonul. Stratieva i-a comunicat că a vândut telefonul la prețul de 800 sau 900 lei, nu ține minte deoarece era în stare de ebrietate. De săvârșirea infracțiunii sincer se căiește.

Cauza penală privind învinuirea lui Danu Igor, conform art. 188 alin. (2) și 187 alin. (2) Cod penal, a fost judecată conform procedurii stabilite de art. 364¹ Cod de procedură penală. În cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, Danu Igor a depus declarații prin care a recunoscut complicitatea lui Railean Sergiu în comiterea acestor infracțiuni. Prin sentința din 27.07.2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), Danu Igor a fost condamnat pentru faptul că la 06.05.2018, orele 22:00, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Railean Sergiu și Stratieva Veronica, la intersecția str. Aldea-Teodorovici cu str. I. Pelivan, l-au atacat pe Cușnir Vitalie și, aplicând violența periculoasă pentru viața și sănătatea acestuia, au sustras de la dânsul bunuri la preț total de 5000 lei. Acțiunile lui Danu Igor fiind încadrate conform art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă privativă de libertate.

Această sentință, la moment definitivă, de asemenea confirmă vinovăția lui Railean Sergiu în comiterea infracțiunilor incriminate.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a săvârșit un șir de infracțiuni grave, anterior în mod repetat a mai fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni intenționate și similare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, rațională și echitabilă doar prin izolare de societate.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Apelantul a invocat că are o soție și doi copii minori la întreținere, nu au fost aduse probe concrete care i-ar dovedi vinovăția, nu au fost audiate părțile vătămate și colaboratorul de poliție, Culic Stanislav, deși a solicitat.

Mai mult, în instanță a fost audiat un prieten, care a comis această infracțiune și care a fost forțat de către organele de urmărire penală să declare că au fost împreună.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2020, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitând rejudecarea cauzei.

Recurentul a indicat că recunoaște vina doar pe art. 187 alin. (2) Cod penal, privind infracțiunea comisă în sect. Botanica. Restul episoadelor nu le recunoaște. Acest lucru poate fi confirmat de colaboratorul de poliție, Culic Stanislav, or, în cadrul urmăririi penale, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii. Totodată, însăși partea vătămată Cușnir V. a confirmat că el nu are careva tangență cu infracțiunea incriminată.

6. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2020, recursul a fost admis, casată total decizia menționată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că de către instanța de apel au fost selectate numai faptele care au considerat de cuviință, nefiind examinate în ansamblu toate probele care în mod evident dovedesc cu certitudine faptul că inculpatul are tangență cu săvârșirea infracțiunilor imputate.

Reieșind din conținutul hotărârii atacate, nu a fost combătută critica invocată de inculpat, cu referire la aprecierea dată de către instanțele de judecată declarațiilor martorilor, lipsind argumentarea și analiza amplă a acestor declarații, în coroborare cu probele administrate în ansamblu.

De asemenea, instanța de apel a omis a argumenta soluția emisă în legătură cu faptul neprezentării părților vătămate în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel pentru a fi audiate suplimentar în ședința instanței de apel, după cum au solicitat inculpatul și avocatul acestuia.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel din 12.02.2020, deși avocatul Capcelea L. și inculpatul au fost împotriva examinării cauzei penale în lipsa părților vătămate, instanța de apel fără o motivare bine argumentată a dispus începerea examinării cauzei în lipsa părților vătămate Spinei V., Cușnir V. și Salcuțanu V.

În acest sens, nu au fost date aprecierii argumentele prin care s-a invocat contradictorialitatea examinării cauzei, prin faptul că nu au fost audiate părțile vătămate și martori apărării în ședința instanței de apel.

Nu se regăsește în actele judecătorești audierea în cadrul instanței de apel a părții vătămate Cușnir V., dat fiind că anume aceste declarații constituie unica probă de învinuire a inculpatului Railean Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal. Or, în decizia contestată, la baza constatării vinovăției au fost puse declarațiile acestuia date la faza de urmărire penală prin care a indicat că, „la data de 06.05.2018, s-a întâlnit cu o femeie a cărui nume nu-l cunoaște, de aproximativ 25 de ani, cu care a consumat băuturi alcoolice până aproximativ la orele 22:00, după care aceasta l-a chemat la ea la domiciliu, spunând că locuiește în apropiere. S-a întors apoi în bar ca să-și ia sacoșa și când a ieșit cu sacoșa afară, doamna vorbea

la telefon cu cineva și el a auzit numai cuvintele „Hai davai”, după care doamna a terminat convorbirea. Au mers spre casele de locuit cu 5 etaje aproximativ 100 metri, apoi cineva la lovit în regiunea feței cu un obiect greu. El a căzut jos și apoi a simțit prin haine cum i-au sustras banii în sumă de 2000 lei și telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 3000 lei”.

Prin urmare, instanța de apel, în lipsa unei motivări ample a tuturor circumstanțelor cauzei, pripit a concluzionat referitor la vinovăția inculpatului Railean Sergiu pe episodul privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal (episodul în privința părții vătămate Cușnir Vitalie).

Totodată, inițial instanța de apel invocă că vinovăția inculpatului privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal este dovedită prin declarațiile părții vătămate Cușnir V., iar apoi susține că declarațiile părții vătămate Cușnir Vitalie nu au un caracter determinant și decisiv în probarea vinovăției inculpatului, or, la materialele cauzei au fost administrate probe pertinente și concludente cu care acestea coroborează și demonstrează vinovăția inculpatului (episodul în privința părții vătămate Cușnir V.).

Astfel, instanța de apel acceptând în mod prioritar probele acuzării, nefiind combătute argumentat probele apărării prin care este pusă la îndoială vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de tâlhărie, nerespectându-se în consecință cerințele art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, ori sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și criticile în instanța de judecată în absența lor.

Totodată, referitor la învinuirea pe art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, instanța de apel nu a indicat concret care sunt probele care ar demonstra vinovăția inculpatului Railean Sergiu în cele incriminate, limitându-se doar la descrierea elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, în coroborare cu declarațiile date de către partea vătămată Cușnir V. la faza de urmărire penală.

De asemenea, instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor inculpatului Railean Sergiu potrivit cărora, partea vătămată Cușnir V. la faza de urmărire penală a declarat că inculpatul nu are nici o tangență cu săvârșirea infracțiunii.

Astfel, instanțele au pus la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate Cușnir V., acesta nefiind audiat, și fără a argumenta concret în ce măsură declarațiile acestuia date la urmărirea penală constituie o mărturie acuzatoare incontestabilă.

În contextul dat, sunt neîntemeiate argumentele instanței de apel precum că a fost respectat dreptul la un proces echitabil al inculpatului, or, instanțele au acordat părții apărării posibilitatea de a audia martorii apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării, însă, deoarece partea apărării nu a asigurat prezența martorilor, instanțele au declarat finisată cercetarea judecătorească.

Respectiv, instanța de apel în mod doar declarativ s-a pronunțat referitor la respingerea argumentelor și versiunilor părții apărării, neluarea în considerare a argumentelor ca fiind nefondate, aprecierea critică a declarațiilor inculpatului, părților vătămate, evitând expunerea argumentată a unor asemenea deducții.

Astfel, învinuirea înaintată inculpatului (episodul în privința părții vătămate Cușnir V.) și starea de fapt constatată de instanțele de fond nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești iar probele administrate au fost apreciate în mod arbitrar.

Prin urmare, instanța de apel și-a bazat concluziile doar pe probele acuzării și ale părții vătămate, fără combaterea argumentată și analiza versiunilor și probelor apărării.

Astfel, instanțele nu au ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nu au cercetat sub toate aspectele probele prezentate de apărare.

7. Potrivit *deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2022, pronunțată de judecătorii Iurie Jordan, Elena Cojocari și Alexandru Gafton*, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Railean Sergiu a fost achitat pe art. 188 alin. (2), lit. b), e) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Lui Railean Sergiu, recunoscut vinovat pe art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa pe art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal de 5 ani închisoare și pe art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal de 5 ani închisoare, fără amendă.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, fără amendă.

În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, prin *adăugirea pedepsei neexecutate potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 17.08.2018*, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1050 unități convenționale (52.500 lei), cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și just a încadrat acțiunile inculpatului în dispoziția art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal (episodul din 30.03.2018), ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal (episodul din 13.07.2018), ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Totodată, s-a constatat că conform actului de învinuire, Railean Sergiu se învinuiește pentru faptul că: *„la 06.05.2018, în jurul orelor 22:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane printr-un atac, acționând cu intenție directă, prin înțelegere prealabilă, împreună și de comun acord cu Stratieva Veronica și Danu Igor, materialele în privința cărora au fost disjuse în procedură aparte, l-au urmărit pe Cușnir Vitalie până la intersecția străzilor Ion Aldea-Teodorvici și Ion Pelivan, mun. Chișinău, unde l-au înconjurat și Danu Igor i-a aplicat o lovitură în regiunea capului cu o sticlă pe care a pregătit-o din timp, apoi Railean Sergiu i-a aplicat multiple lovituri cu picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii ale integrității corporale, iar apoi Stratieva Veronica, acționând conform planului elaborat din prealabil și continuând acțiunile lor comune din buzunarele de la haina lui Cușnir Vitalie i-a sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” cu IMEI nr. XXXX și IMEI-2 nr. XXXX în care era instalată cartela SIM XXXX la prețul de 3000 lei și bani în numerar în sumă de 2000 lei, după care Railean Sergiu împreună cu Stratieva Veronica și Danu Igor au părăsit locul*

săvârșirii infracțiunii deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate Cușnir Vitalie daună considerabilă în sumă totală de 5000 lei”.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

Însă, probele administrate la caz, nu demonstrează că fapta prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal a fost săvârșită de inculpat.

În acest context, potrivit procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 29.05.2018, partea vătămată Cușnir V. l-a recunoscut pe Danu I. ca persoana care l-a agresat, iar ultimul a recunoscut în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond faptul că anume el a săvârșit infracțiunea de tâlhărie, iar Railean S. nu cunoștea intențiile sale.

În aceste condiții, instanța de apel *nu poate fi solidară concluziei instanței de fond, prin care la baza sentinței de condamnare a pus declarațiile părții vătămate Cușnir V. date la faza de urmărire penală. Or, anume aceste declarații constituie unica probă* de învinuire a inculpatului Railean S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

Potrivit declarațiilor martorului Biciuc D. date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, peste câteva zile s-a apropiat inculpatul care l-a întrebat dacă a procurat un telefon mobil de la o doamnă, ce el a confirmat. Peste două zile a venit poliția și a ridicat telefonul, care s-a dovedit a fi furat. El a prezentat poliției copia buletinului de identitate a domnișoarei de la care a procurat telefonul mobil.

Declarațiile martorului Biciuc D. sunt susținute și prin procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectului din 16.05.2018 și 18.05.2018, prin care de la Biciuc D. a fost ridicat și examinat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3”, telefon recunoscut de partea vătămată Cușnir V. ca fiind al său, cât și prin procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 29.05.2018 a telefonului mobil de către partea vătămată Cușnir V.

Prin urmare, *Colegiul penal constată că instanța de apel și-a bazat concluziile doar pe probele acuzării și ale părții vătămate, fără combaterea argumentată și analiza versiunilor și probelor apărării, în principal versiunea oferită de Railean S. prin declarațiile date în calitate bănuț. Or, acesta a declarat cum s-au desfășurat evenimentele, cum a fost săvârșită infracțiunea de către Danu I. și Stratieva V., bunurile sustrase etc.*

Astfel, la materialele cauzei nu există probe concludente, utile și veridice ce ar dovedi vinovăția lui Railean Sergiu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, în afara oricăror dubii, *învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial* or, dimpotrivă, din materialele dosarului rezultă că *probe în sprijinul învinuirii de facto nu au fost prezentate.*

8. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugărenu, declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate în partea achitării inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul invocă că concluziile instanței de apel nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești, deoarece eronat a decis că în cazul dat inculpatul urmează a fi achitat în baza art. 188 Cod penal, ori se observă o poziție de neexpunere asupra tuturor motivelor invocate în apel de către acuzare și anume asupra declarațiilor inculpatului date anterior la 12.02.2020 în Curtea de Apel Chișinău, prin care ultimul a recunoscut vina de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal, pe episodul jafului în privința părții vătămate Cușnir Vitalie (f.d.104). Faptul dat a fost expus și în decizia CSJ din 03.11.2020 pct. 4.1, iar instanța de apel nu a combătut motivele date.

Vinovăția acestuia este pe deplin dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării, printre care declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor și documentele cercetate în ședința de judecată, și anume:

declarațiile părții vătămate Cușnir Vitalie, fiind audit la faza urmăririi penale, declarațiile cărora au fost date citirii în cadrul ședinței de judecată (f.d. 9, vol. III);

declarațiile martorului Biciuc Dorian date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 73, vol. IV);

procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectului din 16.05.2018 și 18.05.2018, prin care de la Biciuc Dorian a fost ridicat și examinat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3” (f.d. 11, vol. III);

procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 29.05.2018 telefonului mobil de către partea vătămată Cușnir Vitalie (f.d.14-15, vol. III);

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 29.05.2018 prin care Cușnir Vitalie l-a recunoscut pe Danu Igor ca persoana care l-a agresat (f.d.16-17, vol. III);

procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.05.2018 prin care Cușnir Vitalie a recunoscut-o pe Stratieva Veronica (f.d. 18, vol. III);

raportul de expertiză judiciară medico-legală din 31.05.2018, prin care la partea vătămată Cușnir Vitalie au fost depistate vătămări corporale medii (f.d.21-22. vol. III);

procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.05.2018 și anume a telefonului mobil de model „Samsung” (f.d. 33-34, vol. III);

ordonanța de recunoaștere și transmitere a corpurilor delictive la păstrare - telefonul mobil de model „Samsung SM-J320F/DS” și cartelele cu IMEI (f.d. 32, vol. III);

sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27.07.2018, prin care Danu Igor a fost condamnat, examinată în ordinea art. 364¹ CPP;

sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.02.2019, prin care Danu Igor a fost condamnat;

declarațiile (inculpatului) Danu Igor.

Argumentele invocate de inculpat și avocat nu-și găsesc confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, or, în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe pertinente, concludente, veridice și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpatului Railean Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, fiind prezentă latura obiectivă a infracțiunii compusă din fapta prejudiciabilă (recunoscută de inculpate în cadrul ședinței în CA) și urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu material și legătura de cauzalitate dintre fapta

prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Cât și latura subiectivă a infracțiunii care se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție directă, fiind demonstrat scopul special-de cupiditate, cât și circumstanțele agravante - săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței cu sticla și cauzare de daune considerabile.

Nerecunoașterea vinei în comiterea infracțiunii de tâlhărie de către Railean Sergiu, instanța de apel urma să o aprecieze ca o simplă negare a inculpatului în sensul că faptele nu corespund adevărului, nu este suficientă, atâta timp cât nu aduce probe ori nu invocă împrejurări credibile pentru a răsturna probele prezente la materialele prezentei cauze, atâta timp cât anterior în cadrul ședinței în instanța de apel la 12 februarie 2020, Railean S. recunoaște atacul asupra lui Cușnir Vitalie, cu lux de amănunte, descrie cum a comis infracțiunea împreună cu Danu Igor, care și l-a lovit pe partea vătămată cu o sticlă în cap, iar la moment să nege toate declarațiile date anterior.

La capitolul dat, instanța de apel urma să țină cont și de declarațiile inculpatului Danu Igor (complicele), cât și sentința Judecătorei Buiucani din 27.07.2018 în privința ultimului, cauza fiind examinată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, prin care se constată comiterea infracțiunii de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal de către Danu I., Stratieva V., împreună și de comun acord cu Railean Sergiu.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când au fost încălcate prevederile art. 33, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 414 alin. (1), (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 33 alin. (2) pct. 5) și 6), alin. (3) Cod de procedură penală, judecătorul nu poate participa la judecarea

cauzei și urmează a fi recuzat dacă el a luat în această cauză hotărâri anterioare judecătii în care și-a expus opinia asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, dacă există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului. Judecătorul nu poate participa la o nouă judecare a cauzei pe cale ordinară de atac și urmează a fi recuzat în cazul în care a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze pe cale ordinară de atac. Potrivit art. 34 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*). Sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală, se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

Însă, instanța de apel nu a respectat descrierile de drept nominalizate, deoarece conform deciziei contestate (*pct. 7. din decizie*):

a) judecătorii Iurie Iordan, Elena Cojocari și Alexandru Gafton, care au judecat apelul în cauza de pe rol și au pronunțat la 19.05.2022 decizia contestată, sunt și judecătorii care au judecat apelul în cauza coinculpaților Danu Igor și Stratieva Veronica, adoptând decizia Curții de Apel Chișinău din 01.12.2020, prin care ultimii au fost condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, inclusiv pentru faptul că: „...la 06.05.2018, împreună și de comun acord cu Railean Serghei, care i-a aplicat

victimei multiple lovituri cu picioarele în diferite părți ale corpului, l-au atacat pe Cușnir Vitalie, sustrăgându-i telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” cu IMEI nr. XXXX și IMEI-2 nr. XXXX în care era instalată cartela SIM XXXX la prețul de 3000 lei și bani în numerar în sumă de 2000 lei...”.

Astfel, luând în această cauză o hotărâre anterioară judecătii în care și-au expus deja opinia asupra vinovăției inculpatului Răilean Sergiu, circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului, judecătorii vizați au omis să soluționeze chestiunile de incompatibilitate prescrise în art. 33 și 34 Cod de procedură penală.

Ori, potrivit art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu. Deci, încălcările nominalizate a normelor procesuale-penale au lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO;

b) nu a indicat învinuirea integrală pe baza căreia cauza în privința inculpatului a fost trimisă în judecată și, respectiv, nu a judecat cauza în raport cu toate circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu și imputate inculpatului, că: „Railean Serghei, la 06.05.2018, în jurul orelor 22:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane printr-un atac, acționând cu intenție directă, prin înțelegere prealabilă, împreună și de comun acord cu Stratieva Veronica și Danu Igor, acționând după planul criminal bine chibzuit în prealabil, l-au urmărit pe Cușnir Vitalie până la intersecția străzilor Ion Aldea-Teodorvici și Ion Pelivan, mun. Chișinău.

Ajungând pe str. Ion Pelivan, mun. Chișinău, și înconjurându-l pe Cușnir Vitalie, acționând prin intenție directă în vederea realizării planului comun, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind conștient survenirea lor, Danu Igor i-a aplicat o lovitură în regiunea capului cu o sticlă confecționată din sticlă pe care a pregătit-o din timp, după care Railean Serghei i-a aplicat multiple lovituri cu picioarele în diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale exprimate prin factura mandibulei pe dreapta cu deplasare, fractura oaselor nazale cu deplasare, edem al țesuturilor moi cu excoriații la nivelul feței pe dreapta, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

În circumstanțele menționate, Stratieva Veronica, continuând acțiunile criminale comune, a perchiziționat buzunarele cet. Cușnir Vitalie, de unde i-a sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” cu IMEI nr. XXXX și IMEI-2 nr. XXXX în care era instalată cartela SIM XXXX în valoare de 3000 lei și mijloace bănești în sumă de 2000 lei.

Intrând în posesia bunurilor sustrase, Railean Serghei împreună cu Stratieva Veronica și Danu Igor, au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută, în vederea repartizării valorilor materiale sustrase.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Railean Serghei împreună cu Stratieva Veronica și Danu Igor, părții vătămate i-a fost cauzate daune materiale în proporții considerabile, în sumă totală de 5000 lei”;

c) doar a trecut în revistă probe administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzației, în special cele invocate în recursul ordinar (pct. 8. din decizie).

Mai mult, concluziile sumare, divergente și neclare, că: „...nu poate fi solidară

concluziei instanței de fond, prin care la baza sentinței de condamnare a pus declarațiile părții vătămate Cușnir V. date la faza de urmărire penală. Or, anume aceste declarații constituie unica probă de învinuire a inculpatului..., potrivit declarațiilor martorului Biciuc D. date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, peste câteva zile s-a apropiat inculpatul care l-a întrebat dacă a procurat un telefon mobil de la o doamnă, ce el a confirmat. Peste două zile a venit poliția și a ridicat telefonul, care s-a dovedit a fi furat. El a prezentat poliției copia buletinului de identitate a domnișoarei de la care a procurat telefonul mobil. Declarațiile martorului Biciuc D. sunt susținute și prin procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectului din 16.05.2018 și 18.05.2018, prin care de la Biciuc D. a fost ridicat și examinat telefonul mobil de model „Samsung Galaxy J3”, telefon recunoscut de partea vătămată Cușnir V. ca fiind al său, cât și prin procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 29.05.2018 a telefonului mobil de către partea vătămată Cușnir V. Prin urmare, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a bazat concluziile doar pe probele acuzării și ale părții vătămate, fără combaterea argumentată și analiza versiunilor și probelor apărării, în principal versiunea oferită de Railean S. prin declarațiile date în calitate bănuit. Or, acesta a declarat cum s-au desfășurat evenimentele, cum a fost săvârșită infracțiunea de către Danu I. și Stratieva V., bunurile sustrase etc... , învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial or, dimpotrivă, din materialele dosarului rezultă că probe în sprijinul învinuirii de facto nu au fost prezentate...”, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

d) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 9, 11, 14-15, 16-17, 18, 21-22, 32, 33-34 vol.3, 73 vol.4, declarațiile martorului Danu Igor date în instanța de fond, declarațiile bănuitului Railean Serghei.

Astfel, împrejurările enunțate relevă, în mod clar și evident, că instanța de apel nu a judecat apelul declarat în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, deoarece a încălcat prevederile art. 33 Cod de procedură penală și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugărenu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2022 în privința inculpatului Railean Sergiu XXXX și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 20 ianuarie 2023.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ghenadie Plămădeală

Victor Burduh

Nicolae Craiu

